

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren
Diyarbakır Milletvekili

12 Temmuz Çarşamba günü başta Twitter olmak üzere çeşitli platformlarda ve haber sitelerinde yer alan görüntülere göre Diyarbakır'ın Lice ilçesinin Bêşîştê (Türelî) kırsal mahallesine bağlı Metmûr (Kalkanlı) mezrasında, askerlerin köylüleri yere yatırarak ters kelepçeyle işkenceye yaptıkları, işkence gerçekleştirilirken bölgede görev yapan bir uzman çavuşa ait olduğu düşünülen Komutan Berk adlı Tiktok kullanıcı hesabından işkence anlarının kayıt altına alınarak "İntikam" yorumuyla paylaşıldığı görülmektedir. Görüntülerde, 3 kişinin ters kelepçe takılarak yere yatırıldıkları, bir kişinin ise oturmuş bir vaziyette bir askerle konuştuğu görülmüyor. Yine operasyona çıkan birçok asker de ters kelepçeli yerde uzanan kişilerin başında beklediği görüntülere yansdı. Yere yatırılan bir yurttaşın, "Ekmek için yatıyorum burada" dediği ve görüntü çeken asker de ise, "Allah sizi var ya..." ifadelerini kullandığı duyulmaktadır. Metmûr (Kalkanlı) mezrasında yaşayan köylülerle yaptığımız görüşmede, bölgede 3 gündür devam eden operasyonlar sırasında hayvanları otlatmaya çıkan çobanların takibe alındığı daha sonra ise askerler tarafından alıkonularak, ifadeleri dahi alınmadan ters kelepçe ve işkenceyle gözaltına alındığı ve daha sonra serbest bırakıldıkları bilgisi verilmiştir.

Kürt halkına yönelik her alanda sürdürülen kurumsallaşmış şiddet politikalarının cumhuriyetin ikinci yüzyılında da devam ettirilmek istendiği görülmektedir. Özellikle kolluk kuvvetleri ve askerlerin Kürt halkına yönelik gerçekleştirdikleri sistematik işkence ve katliamlar siyasi iktidar ve ortaklarının cezasızlık politikasının sonucunda gerçekleşmektedir. Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin İşkence Yasağı Başlıklı 3.Maddesinde belirtildiği gibi 'Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz.' Denmektedir. Yine TCK m.94/1'de bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan on iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur, denmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- 12 Temmuz 2023 tarihinde başta twitter olmak üzere sosyal medya ve haber sitelerine düşen, Diyarbakır'ın Lice İlçesine bağlı Metmur köyünde gerçekleştiği iddia edilen işkence görüntülerine ilişkin bakanlık olarak soruşturma açacak mısınız?
- 2- İşkenceyle gözaltına alınan şahıslar hangi gerekçe ile hangi tarih ve saatte gözaltına alınmış, gözaltına alındıktan sonra ilk olarak nereye götürülmüşlerdir?
- 3- Paylaşılan videolarda gözaltına alınan köylülere işkence yapıldığı görülmektedir. Bu işkence vahşetini gerçekleştiren askeri personeller tespit edilmiş midir?
- 4- Komutan Berk adlı tiktok hesabı kime aittir? Bu hesabın sahibi hakkında "Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçu"ndan soruşturma açılması için ilgili kurumlarla iletişime geçecek misiniz? Bakanlık olarak ilgili personelleri hakkında disiplin soruşturması başlatacak mısınız?
- 5- Son 5 yıl içerisinde bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimlerde çalışan ve işkence suçu işlediği için görevden alınan, yargılanan, tutuklanan, hüküm giyen güvenlik gücü sayısı kaçtır?
- 6- Bakanlığınızın mevzu bahis konuda şu ana kadar resmi bir açıklama yapmamış olması, yapılan işkenceyi meşrulaştırdığı yönünde iddialara neden olmaktadır. Bu konuda resmi bir açıklama yapılacak mıdır?
- 7- Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesinde geçen "İşkence ve Kötü Muamele" yasağına aykırı bir şekilde hareket eden kolluk kuvvetleri hakkında herhangi bir ceza yaptırımını yapılmakta mıdır? Eğer yapılmamışsa neden yapılmamıştır? İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 5. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi neden uygulanmıyor?
- 8- Kolluk kuvvetlerinin yurttaşlara yönelik keyfi şiddet ve kötü muamele talimatı kim ve kimler tarafından verilmektedir? Kolluk kuvvetleri neden şiddete başvurmakta? Kolluk kuvvetlerinin güç kullanmadaki pervasızlığının nedeninin "cezasızlık politikası" olduğunu düşünüyor musunuz?